

ORGAN FÖR SVERIGES SÄNDAREAMATÖRER

Red. och ansv. utg.: ing. H. ELIÆSON (SM5WL), Norlindsvägen 19, Ängby 3. Tel. 37 32 12

SEKRETERAREN HAR ORDET

De tre kommittéerna för omorganisationen, för uppställande av förslag till styrelse under 1949 och för QTC hålla just på att avsluta sitt arbete. Vid julfesten den 11 dec. få vi höra vad resultatet blivit. Samtliga "fall" diskuteras livligt på 40 m. om söndagarna och det är ingenting att säga därom bara stilen hålles. Direkta otidigheter bör inte användas vid argumenteringen.

Något, som snarast måste ändras för att servicen skall bli mera tillfredsställande, är frågan om postadressen. All (eller åtminstone 90 % av) posten till sekr. går nu till Stockholm 8, där den hämtas av —OK och vidarebefordras till sekr. En sådan anordning är alltför tungrodd. Reser —OK bort eller blir på annat sätt QRL, händer det att breven blir liggande c:a 2 veckor, innan

de når adressaten. Även om breven besvaras omgående anser avsändaren förstås, att sekr. legat på dem alltför länge. Det är sådant som våra belackare kalla dålig service! För undvikande av dylika irritationsmoment bör posten (förutom QSL-sändningarna) alltid adresseras Norlindsvägen 19, Ängby 3.

Eftersom detta är det sista numret före julfesten, är det på sin plats att uppmana alla, som har möjlighet därtill, att infinna sig. Många viktiga frågor (se ovan) stå på dagordningen och dessutom gå vi in för att ha verkligt trevligt den här gången. Förslag till bordsvisor och underhållning mottages tacksamt av klubbmästaren, Gustaf W. Svenson, vars adress återfinnes på sista sidan.

KLART FÖR START PÅ 2 M.

På ansökan av SSA:s styrelse har Telegrafstyrelsen beviljat oss tillstånd att redan nu taga i bruk det band 144—146 Mc vi tilldelades vid Atlantic Citykonferensen och som egentligen ej skulle upplåtas åt oss förrän den 1 januari 1949.

I detta sammanhang påpekas att enligt beslut på årsmötet endast styrda sändare få nyttjas inom området 144—145 Mc.

VIKTIGT MEDDELANDE

För att medlemsförteckningen och QSL-sorteringen samt distributionen av QTC skola kunna erhålla rätta adresser, kom ihåg följande: Så snart telegrafstyrelsens tillståndsbevis med anropssignal erhållits, anmäl detta förhållande snarast möjligt till SSA. Det räcker med ett par rader på ett brevkort. Angiv dels anropssignalen, dels det gamla lyssnarnumret! Kom i fortsättningen därefter alltid ihåg, att adressförändringar skola anmälas åt två håll: dels till Telegrafstyrelsens radiobyrå, dels till SSA. Härigenom undvikes en avsevärd mängd extra arbete och åtskilliga missförstånd. Medlemskap i FRO bör även anmälas till SSA.

I samband med den preliminära matrikelns utsändande till distriktsledarna och FRO påpekas att densamma numera kompletterats och som vi hoppas de flesta felanmärkningarna eliminerats. Vi beklaga att några FRO-medlemmar på grund av ett par fel råkade illa ut men FRO-sekr. reagerade litet för hastigt den gången!

ÖKAD FONETILLDELNING

Telegrafstyrelsen har på begäran av SSA:s styrelse givit sitt tillstånd till att vi få använda A3 (telefoni) inom området 14100—14400 kc. Tidigare var telefoni tillåten endast upp till 14250 kc och utökningen underlättar avsevärt uppnåendet av dx-kontakter. W-stationerna lyssna efter svar på sina CQ DX nästan uteslutande inom området 14300—14400 kc.

INBJUDAN TILL TELEGRAFERINGS-TÄVLAN OCH JULFEST

Tidpunkten för årets telegraferingstävlan och julfest har nu definitivt fastställts.

Telegraferingstävlingen äger rum på Telegrafverkets Undervisningsanstalt, Malmskillnadsgatan 23, Stockholm, fredagen den 10 dec. med början kl. 17.00. Deltagarna tävla i fyra klasser, vilka omfatta mottagning (code och klartext) i nedan angivna hastigheter:

Klass A: 80-, 100- och 120-takt.

Klass B: 60-, 80- och 100-takt.

Klass C: 40-, 60- och 80-takt.

Yrkestelegrafisterna tävla i en särskild klass med hastigheterna 100-, 125- och 150-takt.

Välsändningstävlingen är öppen för samtliga deltagare. Här är det viktigast att sändningen sker väl. Hastigheten kommer i andra rummet.

—XH och —IQ äro SSA:s representanter i tävlingsledningen. Förhandsanmälan till fredagens tävlingar är ej nödvändig. För de landsorts-

bor, som ej kunna infinna sig nämnda dag ordnas en tävlan dagen därpå (lördagen den 11 dec.) med början kl. 13.00. Ett villkor för denna andra tävlingsdag är emellertid att tillräckligt många ställa upp. *Anmälan erfordras därför.* Meddela sekreteraren per brevkort senast den 8 december.

Julfesten, vilken i år får en extra fin prägel genom närvaron av, som vi hoppas, talrika XYLS och YLS, går av stapeln på restaurang Gillet vid Brunkebergstorg, Stockholm, lördagen den 11 dec. kl. 19.30. Efter förhandlingarna, vilka beräknas vara avklarade vid 21-tiden, intages supé

bestående av smörgåsbord, varmrätt och dessert (kr. 9:— exkl. drycker). Under densamma musik. Vid kaffet meddelas resultatet av telegraferingstävlingen och förrättas prisutdelning. Efter supén gives tillfälle till dans.

Då placeringslista skall uppgöras och antalet platser vid bordet är begränsat (max. 200), är det angeläget att anmälan om deltagande, ställd till sekreteraren, insändes före den 6 dec. Därvid bör damens namn angivas samt ev. önskemål betr. placering.

—010 och —WL

INTERNATIONELLA VETENSKAPLIGA UNIONEN (URSI) KOMMENTERAR SM UK-RESULTAT

Det har tidigare meddelats i QTC, att SM5IS's rapport om vissa sammanhang mellan meteorologiska data och svenska radioamatörers observationer av 5 meters vågutbredning presenterades av byrådirektör Siffer Lemoine vid URSI's kongress i Stockholm i somras.

Det bör vara av intresse för de svenska radioamatörerna att även veta, att denna presentation rönt ett mycket stort intresse bland kongressens deltagare. Sammanträdet leddes av URSI's president, Sir Edward Appleton, som framhöll det överraskande i, att URSI's hemställan om samarbete med radioamatörerna så snabbt hade medfört värdefulla resultat. Sir Appleton framförde sin lyckönskning till de svenska amatörerna och

nämnde, att man från URSI's sida skulle komma att understryka vikten av fortsatta möjligheter för amatörarbete på de höga frekvenserna.

Rapporter om resultat av samarbetet mellan URSI och radioamatörerna lämnades även av brittiska, franska, holländska och italienska delegater. Alla dessa rapporter behandlade iakttagelser i samband med förekomsten av sporadiska E-skikt. Franska delegaten Pater Lejay påpekade sålunda franska iakttagelser av, att sporadiska E-skikten som regel först medgav franska QSO'n med Skandinavien. Därefter följde i tur och ordning Tjeckoslovakien, Schweiz, Italien, Nordafrika och Storbritannien.

SM5ZO

OM MATARLEDNINGAR, STÅENDE VÅGOR OCH SÅDANT

Forts. från nr 9.

I förra avsnittet konstaterade vi, att vid en med karakteristiken avslutad, dvs. anpassad, matarledning, en våg med konstant amplitud (om förlusterna försummas) rörde sig uteslutande ledningen med en hastighet lika med ljushastigheten, eventuellt multiplicerad med ledningens "velocity factor" f_v , om denna är mindre än ett, såsom är fallet då utrymmet mellan ledarna är helt eller delvis fyllt med isolationsmaterial.

Låt oss än en gång titta på fig. 3 i förra artikeln. Den heldragna kurvan visar spänningens (eller strömmens) variation uteslutande ledningen i ett visst ögonblick (ett "blixtfoto"), den streckade kurvan 1/12 period senare. Vi tar fantasin till hjälp och försöker tänka oss vågen, representerad av den streckade kurvan, fortsätta att röra sig åt höger i "ultrarapid" samtidigt som den hela tiden kompletteras vid generatorändan. Spänningen där kommer tydligen att sjunka, passera noll, uppnå sitt största negativa värde, stiga igen, passera noll och fortsätta till sitt positiva maximumvärde. Den streckade kurvan har då kommit att sammanfalla med den heldragna och tydligen förflyttat sig en hel våglängd uteslutande ledningen räknat från utgångsläget. Tydligt är att samtidigt spänningen (och strömmen) vid generatoren och även vid varje annan punkt uteslutande ledningen genomlöp en hel period. På en sekund, motsvarande f perioder, om f är frekvensen, förflyttar sig vågen f våglängder, om våglängden i luft

(eller rättare vakuum) betecknas λ_0 få vi tydligen den välkända likheten

$$f \cdot \gamma_0 = c$$

där c betecknar ljushastigheten. För en ledning med dielektrikum (isolationsmaterial) få vi tydligen en annan våglängd λ_1 bestämd av likheten

$$f \cdot \lambda_1 = f_v \cdot c$$

och efter division av ekvationerna

$$\frac{\lambda_1}{\lambda_0} = f_v$$

$$\text{eller } \lambda_1 = f_v \cdot \lambda_0$$

dvs. våglängden vid ledningen blir mindre än den normala med faktorn f_v . Längdskalan i fig. 3 borde alltså ha uttryckts i λ_1 snarare än i λ .

Vi ha nu behandlat det idealiska fallet vid anpassning, då amplituden av spänning och ström är konstant uteslutande ledningen, m.a.o. det förekommer ingen stående våg.

Vad händer nu om vi tar bort belastningen från ändan på ledningen och lämnar den öppen? Vågen har ingenstans att ta vägen och måste helt enkelt vända tillbaka. Låt oss rita upp några diagram och se hur det hela kommer att ta sig ut.

Fig. 4 visar den utgående spänningsvågen V_1 i ett visst ögonblick. Den återvändande spänningsvågen V_2 får man genom att "spegla tillbaka" den streckade fortsättningen på V_1 och vi se omedelbart att i just detta ögonblick sammanfalla V_1 och V_2 . Den resulterande spänningen $V_1 + V_2$ uteslutande linjen blir tydligen likformig

med V_1 men dubbelt så stor och representeras av den grovdragna kurvan. Fig 4 b illustrerar förhållandena 1/6 period senare. Resultaterande "spänningsvågen" $V_1 + V_2$ har samma förlopp och läge men har minskat i amplitud. Ett diagram uppritat ytterligare 1/12 period senare skulle visa att totala spänningen $V_1 + V_2$ sjunkit till noll utefter hela linjen. En uppritning av alla övriga faslägen skulle endast bekräfta vad vi

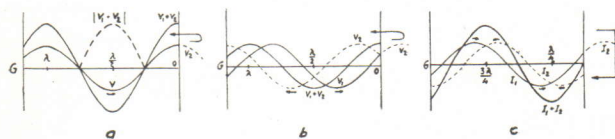

Fig. 4

redan konstaterat nämligen att de utgående och återvändande vågorna yttra sig som en stående växelspänningsvåg, vars amplitud varierar sinusformat utefter ledningen och som har maximum i den fria ändan, för att en kvarts våglängd närmare generatoren gå ned till noll. Amplituden hos växelspänningen i olika punkter utefter ledningen kan tydligen representeras av $V_1 + V_2$ i fig. 4a om man vänder upp den negativa halvan, vilket också antyts med den grovstreckade kurvan $V_1 + V_2$. Att $V_1 + V_2$ där ritats negativ innebär ju endast att den uppnått sitt största negativa värde just i det ögonblick (fasläge) som återgivits.

Genom att upprita liknande diagram kan vi få en uppfattning om strömmen. För att resultatet skall bli riktigt måste vi emellertid omkasta tecknet hos den återvändande vågen, då ju strömriktningen nu är den motsatta. Fig. 4c återger strömförhållandena i samma ögonblick som fig. 4b. Ett uppritande av en serie strömdiagram för olika faslägen ger motsvarande resultat som för spänningen, nämligen att det bildats en stående våg, dock med den skillnaden att strömmen är noll i den fria ändan och har sitt maximum en kvarts våglängd närmare generatoren.

Det borde kanske här inskjutas att längdskalan i fig. 4 av praktiska skäl graderats med utgångspunkt från den fria ändan. De stående vågornas läge är nämligen enbart beroende på hur ledningen avslutas, ej på hur den matas!

Resultatet av vår enkla analys är sålunda att den reflekterade vågen ger upphov till en s.k. stående våg i fråga om spänningen och en dito i fråga om strömmen, den senares läge förskjutet en kvarts våglängd i förhållande till spänningsvågen, så att den ena har maximum, där den andra har minimum och vice versa. Vidare skulle vi finna, om vi ritat upp flera strömdiagram, att strömmen uppvisade maximum, när spänningen var noll och vice versa. De äro alltså 90° fasförskjutna. Det är väl onödigt att påpeka att de i fig. 4 skisserade kurvorna upprepa sig utefter ledningen oberoende av dess längd. Spänning och ström vid matningspunkten G blir däremot starkt beroende av huru mycket totala längden överstiger ett helt antal halva våglängder.

Vi har nu endast undersökt ett extremt specialfall av missanpassning, nämligen när belastningsimpedansen är oändligt stor. ($I = 0$, belastningsimpedansen $Z_B = V/I = \infty$). Hur det ställer sig i det andra extremfallet, nämligen om ledningen kortslutes, kan vi sluta oss till genom att betrakta punkten $\lambda/4$ i fig. 4. Spänningen är där alltid noll, under det att strömmen har maximum. Vi kan tydligen lägga en kortslutning där och klippa bort den återstående ledningsbiten utan att diagrammet för den återstående ledningen i riktning mot generatoren ändras.

Fig. 5 ger en översikt över spännings- resp. strömfördelningen utefter en ledning vid olika belastningsfall. Fig. 5a ansluter sig till det förut analyserade fallet, då hela den utgående vågen reflekteras. Som synes har ovanför diagrammet fyra olika belastningsimpedanser utritats. Meningen är, att den del av diagrammet som ligger till vänster om en av de streckade vertikala snittlinjerna gäller om den del av ledningen, som ligger till höger om snittlinjen ersättes med impedansen mitt ovanför snittlinjen. Tag t.ex. snitt 3, som svarar mot att ledningen kortslutes. Vi få då spänningsminimum och strömmaximum i ledningsändan och för övrigt samma vågkaraktär som vid den öppna ledningen (snitt 1). Vid kapacitiv belastning får man, beroende på förhållandet mellan kapacitiv reaktans och karakteristisk, lägga snittet 2 någonstans mellan 1 och 3. Motsvarande gäller för rent induktiv belastning, snitt 4.

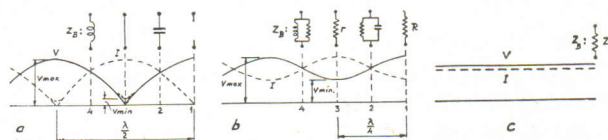

Fig. 5

Om den här förklaringen till fig. 5a verkat krånglig, så tag ett vitt papper och täck för den del av diagrammet som ligger till höger om en snittlinje. Resten av diagrammet visar då stående vågorna vid avslutning med den ovanför snittlinjen utritade impedansen.

När ledningen avslutas med rent reaktiv impedans (ej innehållande motstånd), som fig. 5a, får man ett oändligt högt ståendevågförhållande, dvs. förhållande mellan V_{max} och V_{min} respektive I_{max} och I_{min} (V_{max}/V_{min} är nämligen alltid lika med I_{max}/I_{min}) eftersom V_{min} resp. I_{min} äro noll, förutsatt att ledningen är förlustfri. I praktiken har man alltid förluster och därför får man ett mera avrundat minimum, som ej går till noll (antytt streckat i fig. 5a vid V_{min}). Denna omständighet kan f. ö. användas för att kontrollera dämpningen i en matarledning.

Vid anpassning genom anslutning av en belastningsimpedans Z_B lika med karakteristiken Z_K uppträda ju som tidigare visats inga stående vågor och man får ett diagram som i fig. 5c. Det är då naturligt att man vid lindrig missanpassning får ett diagram sådant som fig. 5b, vilket uppritats efter samma princip som fig. 5a. Stående

devågförhållandet $S = V_{\max}/V_{\min}$. är c:a 2, så som kurvorna ritats. Vid ren motståndsavslutning, fall 1 och 3, ligger antingen ett max. eller min. vid ledningsändan. Förekommer dessutom en reaktans flyttas stående vågens läge enligt fall 2 eller 4. Har man rent resistiv avslutning och $V_{\max}$ resp. $I_{\min}$ i ändan kan belastningsmotståndet omedelbart beräknas, om man uppmätt stående vågförhållandet och känner ledningens karakteristik. Man har helt enkelt

$$R = S \cdot Z_K$$

Ligger däremot vågen förflyttad en kvarts våglängd enligt fall 3 så att man har $V_{\min}$ och $I_{\max}$ i ändan, så gäller för belastningsmotståndet att

$$r = \frac{1}{S} \cdot Z_K$$

Genom att mäta upp stående vågförhållandet och uppmärksamma vågens läge har man sålunda en enkel möjlighet att bestämma t.ex. antennimpedansen, vilket kan vara av stort värde för att bedöma hur man skall kunna anpassa den till ledningen.

Låt oss nu göra ett tankeexperiment. Vi utgå från en avslutning enligt fall 1 och klippa sedan upp ledningen en kvarts våglängd närmare generatoren, alltså vid snitt 3. Den bortklippta kvartsvägsbiten med sin belastning R kan tydligen utan vidare ersättas med r . Om vi multiplicera de båda föregående ekvationerna med varandra få vi

$$R:r = Z_K^2$$

eller

$$r = 1/R \cdot Z_K^2$$

Genom att skarva i en ledning en kvarts våglängd lång före en belastningsimpedans kan man alltså transformera belastningen till ett helt annat värde, som ligger på "andra sidan" av den inkopplade ledningens karakteristik. Ekvationen gäller nämligen allmänt, vare sig den anslutna impedansen är större eller mindre än karakteristiken hos den transformerande kvartsvägssektionen.

Principen åskådliggöres i fig. 6a. Ett exempel på hur detta kan tillämpas för att t.ex. anpassa en dipol till en 300 ohms ledning visas i fig. 6b. Av c) och d) framgår slutligen att en öppen kvartsvägsledning verkar som en kortslutning för ifrågavarande frekvens och är ekvivalent med en avstämd seriekrets samt att en kortsluten dito har oändlig impedans och är att jämföra med en parallellkrets (jfr användningen av svänglinjer som avstämda kretsar vid UKV).

Av den insikt om stående vågor som vi nu fått kan vi dra en hel del värdefulla slutsatser. Den viktigaste är att man inte skall slå sig till ro enbart med en stilig antennström eller rättare sagt feederström om man inte samtidigt förvissat sig om att anpassningen är hygglig vid antennen. Denna synpunkt är alldeles särskilt viktig vid antenner av flerementtyp, ty där kan en relativt obetydlig felavstämning av antennelementen orsaka kraftig reflexion, dvs. högt stående vågförhållande.

För att undvika missförstånd skall å andra sidan framhållas att man mycket väl kan få ut effekten till antennen även vid höga stående vågförhållanden, såsom vid en zeppantenn för att taga ett typiskt exempel. Saken är bara den att förlusterna i matarledningen vid en och samma överförda effekt äro proportionella mot $\frac{1}{2}(S+1/S)$ eller om man uttrycker förlustökningen p i feedern i procent

$$p = S \cdot 50 + 1/S \cdot 50 - 100$$

Ett stående vågförhållande på 1,5 ger sålunda endast c:a 8 % ökning, $S=2$ ger 25 %. Sedan stiger det raskt så att $S=3,7$ ger 100 % och vid ännu högre S -värden kan man approximativt räkna med att förlusterna äro $\frac{1}{2}S$ större än vid anpassning.

Speciellt vid de högre frekvenserna har man anledning att se upp med stående vågförhållandet ty där ge även goda matarledningar betydande dämpning. Vid 5 m. stäl t.ex. 30 m. 150 ohm "twinlead" ungefär halva effekten, om $S=4$. Sensmoralen av detta är: OB, gack ut och kontrollera hur det är med stående vågor på feedern. Hur man praktiskt mäter S skall vi återkomma till i nästa nummer men en enkel metod för ren kontroll är följande: skarva i en extra bit feederledning, en kvartsvåglängd lång, gärna i sändarändan. Medför detta påtaglig inverkan på slutsteget, t.ex. ändring av avstämningen, så finns det all anledning att göra en närmare undersökning.

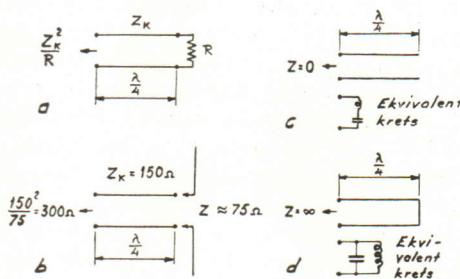

Fig. 6

Vid tillkapningen av provbiten bör man taga hänsyn till ledningens "velocity factor". Längden skall alltså vara $f_v \cdot \lambda/4$. För "twin-lead" gälla följande värden på f_v : 75 ohm: 0,68, 150 ohm: 0,77 och 300 ohm: 0,82. Vid "fylld" koaxialkabel kan man räkna med 0,66.

Om man genom stående vågmätning på en öppen eller kortsluten dubbelledning bestämt f_v kan karakteristiken beräknas ur uttrycket

$$Z_K = f_v \cdot 276 \log b/r$$

där b är ledarnas centrumavstånd och r deras radie. För koaxialledning gäller

$$Z_K = f_v \cdot 138 \log D/d$$

där D är mantelns innerdiameter och d är centrumledarens diameter.

Ur stående vågförhållandet i generatorändan på en öppen eller kortsluten matarledning kan man direkt beräkna hur stor del av den inmatade

effekten som förbrukas i den vid anpassning i antennändan. Förlusteffekten blir

$$P_f = \frac{200}{S+1} \%$$

Ju högre S blir vid denna mätning, ju bättre är ledningen!

Vi ha nu sett hur man genom uppmätning av

stående vågorna på en matarledning kan få besked om såväl anpassningsförhållanden som ledningens egenskaper. I nästa nummer skall vi försöka ge några tips om hur de praktiska mätningarna kunna utföras.

Forts.

SM5AOG

TORRLIKTARE – EN INTRODUKTION

I samband med sändarebeskrivningen på annat ställe i detta nummer skall jag försöka redogöra litet för torrlikriktarens användning inom vårt speciella område. Som framgår av rubriken torde det vara nytt för de flesta av oss att använda torrlikriktare för anodspänningens erhållande. Är det någon av QTC:s läsare som reflekterat över varför det ej tidigare publicerats något om torrlikriktarens, eller som den också kallas strömventilens, användning som likriktare till våra sändare?

Ett av skälen kan vara att den tidigare varit både dyr och tagit alldeles för stor plats i en amatöranläggning.

Den nya AGA Westalite stapeln är relativt billig i anskaffning och tar mycket liten plats i anspråk. Som ett exempel kan nämnas att en ventilstapel för 250 mA lämnar cirka 250–250 V i likspänning per dm stapellängd i 1-fas bryggkoppling (utan reservoarkondensator och med resistiv belastning). Då den därtill är synnerligen driftsäker och har en nästan obegränsad livslängd är det alla skäl att övergå till densamma vid nybygge eller modernisering. AGA Westalite ventilcellen är, kan man säga, en förbättrad typ av selencell och skiljer sig från denna genom vissa tillsatser till selenen och en speciell legering hos motelektroden. Härigenom har man erhållit en utomordentligt god ventilcell som tål osedvanligt hög spänning, (29,5 V växelspanning per platta) samt har ett lägre inre motstånd och härigenom högre verkningsgrad än tidigare i marknaden förekommande selenceller. Som ett exempel på likriktarnas driftsäkerhet kan nämnas att en 1000 A likriktare kördes kontinuerligt dag och natt under 8 månaders tid med 10 % överbelastning utan att på minsta sätt taga skada eller ändra egenskaper. En annan likriktare vid en flygplansfabrik kontrollerades efter 2½ års drift, varvid konstaterades att verkningsgraden var exakt densamma som vid leveransen. Man vågar därför dra den slutsatsen, att ökningen av det inre motståndet hos Westalite-cellerna är obetydlig. Man kan således även bortse från den s.k. åldringen, som man vid andra torrlikriktare måste taga hänsyn till.

Och nu några värden på erforderliga transformatorspänningar för vissa önskade likspänningar samt storleksordningen på reservoarkondensatorn. Här avses endast bryggkoppling utan användande av eventuellt mittuttag på transformatorn.

Växelspänning i n	Utan kond. Likspänning u t (Max. 250 mA ström- uttag)	Med kond. Likspänning u t (Max. 180 mA ström- uttag)	Max. kond. storlek μ F
265 V	200 V	288 V	24/ 375 V
354 V	270	384	16/ 500
472 V	360	512	12/ 600
590 V	450	640	12/ 850
708 V	540	768	8/1000
820 V	630	896	6/1200
944	720	1025	4/1500
1064	810	1150	3/1500
1180	900	1280	3/1750
1416	1080	1535	2,5/2000
1640	1260	1790	2/2500
1880	1440	2050	2/3000 V

Flera storlekar tillverkas, men detta kan räcka som exempel.

En annan sak, som talar för vidgad användning av torrlikriktare är den att det blir något enklare att anskaffa högspänningstransformatoren. Antag t.ex. att jag vill köra enbart cw med en effekt av omkring 30–50 W. Då blir det i nio fall av tio den populära 807-an i slutsteget. En titt i tabellen säger att jag behöver 350–600 V transformatorspänning för erhållande av c:a 325–625 V anodspänning till 807-an. En enkel tankeoperation säger mig nästan omedelbart att den erforderliga växelspanningen kan erhållas från en vanlig ersättningstransformator för en BC-mottagare av större typ. Transformatorns mittuttag skall naturligtvis inte användas i detta fall. Eftersom de flesta transformatorer äro lindade för 2×200 till 2×315 V (och 50–80 mA kontinuerlig belastning) passar en sådan transformator utmärkt enär den i allmänhet kan belastas c:a 30–50 % högre än normalt vid den intermittenta belastning som ett cw-slutsteg utgör. För oscillator och frekvensfördubblare blir ju transformatorfrågan nästan ännu enklare. Och nu kommer den stora frågan: Vad kostar det att anskaffa dessa ventilstaplar, och var finnas de till salu. Ja, generellt kan sägas att priset för en 250 mA stapel för 1-fas bryggkoppling är c:a kr. 9:50 amatörnetto per 100 V avgiven likspänning utan användande av reservkondensator.

Var kan jag köpa dessa ventilstaplar? Tyvärr förekommer de ej ymnigt i allmänna handeln, men förfrågningar kunna ställas till Svenska AB Gasaccumulator, Avd. 9, Stockholm—Lidingö, som tillverkar dem på licens.

Joel Hägerstrand, SM5PR

50 W-A1-A3

Forts. från föreg. nr.

Tänk på särskilt Ni unga amatörer, som snart få "A-behörighet" och redan byggt färdigt för foni, att vid körning under BC-tid göra allt ni kan för att förhindra uppkomsten av QRM.

Om Ni ej gjort det — gör så här!

1. Eliminera bussvägningar, t.ex. genom användning av stoppdrosslar eller motstånd enl. vad som ovan sagts. Tänk också på att avskärma in- och utgångssida på slutröret så att kretsarna ej kan "se" varandra. *Neutralisera!*
2. a) Om Ni bor i "tätbebyggt samhälle": Använd nätfiler! (Se schemat!)
- b) Använd mycket lös koppling mellan slutsteg och antennfilter.
- c) Använd i möjligaste mån strömmatad rätt anpassad, symmetrisk antenn. (Se vidare några tips nedan!)
3. Undvik mer än 90 % modulation. Ett instrument i slutstegets anodkrets skall visa ett konstant värde och får således ej förändra sitt utslag i takt med modulationen.

Anmärkning: Om instrumentet skulle ge utslag *nedåt* är det ett tecken på att likriktarens reglering ej är riktigt fullgod. Det minskade utslaget har dock ej något med övermodulation att göra.

Till slut några tips om antennenpassning: Antag en impedans på matarledningen av 75Ω för en dipol

300Ω för en "Folded dipol",

500Ω för en Zepp, 1/3-Hertz eller VS1AA,

antag vidare en *uteffekt* till antennen på 10, 20, 30 eller 40 W. Vi kan då sätta upp följande tabell över de spänningar vi behöva över resp. matarledningar för att få ut den erforderliga effekten.

W _{ut}	R	E	R	E	R	E
10	75	27,5	300	55	500	70,5
20	75	39	300	77	500	100
30	75	47,5	300	95	500	123
40	75	55	300	110	500	142

Tag nu en konstantenn för 75, 300 eller 500Ω samt en HF-ampèremeter och mät upp den verkliga effekten på sändaren enligt formeln $R \times I^2$ och justera tills 10, 20, 30 eller 40 W erhålles. *Ändra därefter ingenting på sändaren!*

Anslut antennen t.ex. en folded dipol (300Ω) till kopplingsspolen i stället för konstantennen

och mät spänningen som erhålles över matarledningen. Vi få nu sannolikt ett utslag som visar dålig överensstämmelse med tabellens värden. Vad beror detta nu på? Jo — eftersom vi ha en antenn med 300Ω i matningspunkten och en matarledning som också är 300Ω måste det alltså vara kopplingsspolens reaktans som spökar. Så är det i själva verket också. Vår 300Ω linje är inte längre en energitransportör med en impedans som är lika utefter hela sin längd. Vi ha fått stående vågor och antennen missanpassad. Återstår alltså att stämma bort kopplingsspolens reaktans med en kondensator (helst split-stator med jordad rotor) kopplad parallellt över matarledningen vid kopplingsspolen (storleken av denna kondensator kan för 3,5—7 Mc/s vara 2×500 pF 2-gang för rundradiobruk, samt för 14—28 Mp/s omkr. hälften. Inom frekvensområdet 3,5—30 Mc/s blir kopplingsspolens varvantal omkr. 7—3 varv resp.)

Koppla in instrumentet över matarledningen och mät spänningen samtidigt som kondensatorns inställning injusteras för max. utslag. Nu visar det sig att vi få en bättre överensstämmelse med den i förväg uppgjorda tabellen och antennen är nu så rätt anpassad som vi kan få den. Enligt

formeln $W = \frac{E^2}{R}$ är det nu enkelt att räkna ut

hur många watt som tillföres antennen och på så sätt få en kontroll på slutstegets verkningsgrad.

Exempel: ineffekt 50 W. Uppmätt spänning över matarledningen vid sändaren 98 V.

Dito uppe i antennen 93 V.

$$a) W = \frac{E^2}{R} = \frac{98^2}{300} = \frac{9600}{300} = 32 \text{ W vid sändaren}$$

$$b) \frac{93^2}{300} = \frac{8600}{300} = 28,7 \text{ W i antennen}$$

Totalverkningsgrad inkl. förlusterna i överföringsorganen 57,5 % ett ganska normalt värde.

Om intresse föreligger och redaktören tillåter, kommer jag måhända att i ett följande nummer återkomma med lite antennprat. (Var så god och stig in! — Red.)

Joel Hägerstrand

TYM HAR ORDET

Apropå de senast timade händelserna här i gladet kan jag inte underlåta att göra några reflexioner.

Något, som vi alla sikta mot, är trivsel i luften. Det är ju så att det för varje dag kommer nya signaler i etern och att en del ops inte har så särskilt klara begrepp om hur en tx bör låta eller hur ett hamqso genomföres, men vem har inte varit färsk i gamet och vem har inte någon gång låtit illa i luften oberoende av yrkeskategori?

Det är inte det sätt på eller i vilket sammanhang som en person får sitt amatörcertifikat, som skall nagelfaras, utan det sätt, varpå han förbereder sin entré på banden.

Av en del sigs att döma händer det att man t.ex. köper sig en surplus-tx (sedan han hastigt och lustigt beslutat sig för att bli ham), häktar på en antenn och går i luften med klafs-klufs-knäpp och övertoner på alla möjliga och även många omöjliga frekvenser. En dimmig och felaktig föreställning om hur ham-tfc bedrives kan

ibland fullständiga bilden av Mr. Nyham. Om RST-systemet, som visserligen inte är lagstadgat, men dock anammat av all världens amatörer, har han ingen aning.

Underlåtenheten att sätta sig ordentligt in i amatörernas skiftande tfc faller först och främst tillbaka på vederbörande själv men tyvärr även i icke ringa mån på det egna landets amatörer som helhet. (Enligt generaliseringsprincipen). Bristande tålmod, kunskaper eller intresse att trimma sändaren, så att den fyller nutida tekniska krav har samma följder.

Det är så enkelt att lyssna, läsa och lära, att själva tfc-fasen av vår hobby inte bör vara svår att tränga sig in i. Dessutom kan man ju prata med redan aktiva hams och vi har ju SSA att konsultera!

Värre kan det vara att åstadkomma en god sändare. En amatör bör om möjligt bygga sin

station själv, i varje fall sändaren, det är en rimlig fordran. Själva byggandet av apparaten och lösandet av problemen i samband med en bångstyrig tx luttrar honom och gör honom till en bättre amatör med allt vad som ligger i detta ord. Han får erfarenhet, lär sig ta hänsyn till andra och blir härigenom en god kamrat.

Sträva efter "gentlemanship", gör det från första stund och använd sunt förnuft. Håll tonen stabil och ren, var ärlig vid rapportering, sänd inte QSZ och QRS 40 då egen signal anges S9, rätta sändningshastigheten efter motpartens förmåga och nolltona aldrig vid uppropning av en station — se där några regler, som, om de följdes av alla, avsevärt skulle höja standarden och därmed trivseln och kamratskapet på våra amatörband.

73!
Eder TYM

SQA, SQB ETC.

Det har skrivits så mycket om några "marodörer", som ej kunnat identifieras. SMAA, SQA osv. Har roat mig med att avlyssna dem mera kontinuerligt och fått fram att de heter SQA, SQB, SQC5 och ev. någon mer. Språket är engelska när det gäller QTC och i övrigt polska. De sänder QTC, som rör fartyg, bl.a. har jag hört om svenska fartyg. Meddelandena röra fartygens last m.m. Kontaktade sedan en svensk markstation för att via dem få reda på exakt vad det kan vara för stationer. Svaret kom i dag och löd: "De nämnda stationssignalerna tillhöra det militära i Polen och QTH går ej att få." Så nu vet vi det! Någon åtgärd lär väl knappast gå att göra, men SSA bör kontakta Radiobyran för orientering.

Inom parentes kan jag omtala, att en opr har meddelat mig, att en av hans kamrater har varit anställd på en sådan station i Polen. Den löd då under något kolbolag och jag har även hört namnet "Polcoal" nämnas i deras trafik. Frekvensen är 7010—12 kc/s. Det verkar som amatörtrafiken skulle störa dem en del. Om en amatör lägger sig på samma frekvens så är de tysta en tid framåt. Kanske vi kan få dem att flytta på sig så småningom! Deras effekt är nog ganska begränsad, skulle jag tro, abt 200—500 W. Deras placering torde vara på kusten och avståndet blir då inte så långt. Hoppas att vi snart blir av med dem, ty de stör våra cw-QSO.

SM5RC

CCIR- OCH URSI-KONGRESSERNA

Ur SM5AOG's rapport från CCIR- och URSI-kongresserna i somras saxa vi en intressant redogörelse för det tolkningssystem, som därvid användes.

"En teknisk finess i samband med kongressen var den anläggning för samtidig tolkning IBM (International Business Machines) ställt till förfogande. Mikrofoner voro utplacerade så att de nåddes av samtliga talare. Tolkar, placerade i bås och försedda med hörlurar samt mikrofoner, översatta allt under det de åhörde talaren till resp. engelska och franska. En spansk möjlighet fanns också, men den utnyttjades inte. Över tre små sändare utsändes sedan originalversionen, den engelska samt den franska översättningen. Varje deltagare bar på sig en liten behändig mottagare i kameraformat med hörlur och kunde välja bland sju fasta frekvenser, så att han fick den version han önskade. Frekvenserna lågo inom området 100—162 kc."

Rapporten förvaras i SSA:s arkiv och intresserade kunna längre fram få ta del av densamma.

SM-HAMS I FN:s TJÄNST

Detta är icke någon rapport över åhörd olämplig konversation på 40 m. en söndagsförmiddag utan snarare tvärtom. —AWD, —LR och —QJ ha fått anställning inom Förenta Nationernas radionät. —AWD, som just återkommit från en provtur till Paris, berättar följande om anställningens art:

Förenta Nationerna har för sin säkerhetstjänst ett radionät, där observatörerna äro bilburna. Dessa stationer opereras av rent militära signalister av olika nationaliteter. Ett antal fasta stationer bl.a. i Palestina finnes också och det är en del av dessa som vi SMs skall ha hand om. Trafik skall upprätthållas med observatörernas stationer samt ev. med högkvarteret på Rhodos.

FRO VINTERKURS

FRO anordnar 27/2—13/3 1949 en vinterkurs i Transtrand i likhet med föregående utbildningsår. Närmare upplysningar lämnas i kommande nummer av QTC.

Lars-Erik Lewander, SM5JV

ÄNNU MERA RÄVJAKTIGT

"Rolig och spännande rävjakt i Danderydsterrängen" skrev Djursholms Tidning för några veckor sedan i en femspaltig förstasidesrubrik med anledning av den av undertecknade anordnade rävjakten söndagen den 5 september. Denna tillgick så, att två rävar, —GQ med 10 watt och —IQ med 0,9 watt, under tiden 1010—1450 körde amatörtrafik med varandra, i början i tvåminuterspass var tjugonde minut, sedan var tionde. Området omfattade mer än 100 kvadratkilometer och låg norr om Stockholm.

Vädret var gynnsamt, inget regn föll och ibland sken solen. Hur många lag som egentligen var ute efter våra skalper vet vi inte, men det var nog snarare över än under dussinet. Förutom stockholmarna hade vi även glädjen att se —JJ från Arboga (nästan dx!) och —XP från Västerås cykla omkring i terränglådan.

Rävarna meddelade varandra, när någon av dem fick visit av ett lag. För att vilseleda hade täckbenämningar, hämtade ur fågelvärlden, införts för de deltagande lagen. —HT kallades Måsen, —GW Sängknarren etc.

Trots diverse missöden som punkteringar, ett hopskuret cykelnav, en kvaddad sax m.m. tog sig fem av lagen fram till båda rävarna och ytterligare två fann bara —GQ. För varje funnen räv erhöles 25 poäng, för varje använd minut

Första och andra lag vid målet. Fr. v. —XP, —IF, —GW, —AFB och Thunqvist

drogs 0,1 poäng ifrån. Segraren, med terrängen obekant —XP, klarade uppgiften på 2 tim. 30 min., och fem minuter senare hade —GW:s lag gjort ifrån sig sitt jobb. Vid den tidpunkten hade inget av de andra lagen uppnått någon räv. Alla lag utom ett valde att ta —GQ först, antagligen därför att man rätt snart kom underfund med att —IQ låg närmare det pensionat där middag väntade alla hungriga jägare som så önskade, vilket glädjande nog var de flesta av deltagarna.

Vid middagen delades priserna ut. De hade egentligen skänkts till tidigare tävlingar, men då sparats på grund av ringa deltagarantal. Prislistan fick följande utseende:

1) —XP, Västerås, en Lagercrantz-skala; —IF 35,0 poäng.

2) —GW, rörsats till batterisuper (Lagercrantz); —AFB och blivande medlemmen Thunqvist, 34,5 poäng.

3) —CR, en st. T 21 (Lagercrantz); —JE. 25,1 poäng.

4) —LC, —AVC och —KV, två st. 46:or (Palmbad). 24,8 poäng.

5) Blivande medlemmen Rask, en telegrafnyckel (Lagercrantz); —ADI, —952, Söderberg och Wahlberg. 22,5 poäng.

6) —AM, —PA (med varsin sax) och —AWD. 7,1 poäng.

7) —JN med XYL. 0,7 poäng.

I listan har saxägaren resp. -lånaren nämnts först. Lag nr 4 använde dock kollektivsax.

I-v-l tycks vara den populäraste mottagartypen. Med sådana pejldes 0,9-wattaren, som hade 16 m. lång kastantenn, på över en mils avstånd (ingen försökte på längre håll). —AM dök upp med en super. En 0-v-l går ju också att pejla med, men så fina priser som det finns att hämta kan det vara en god affär att plocka in ett hf-steg.

Ett litet taktiskt tips: När du har kommit i närheten av räven, och han sänder i två minuter och du har tillgång till en landsväg, stå då inte stilla och låt alla lagmedlemmarna lyssna hur starkt det hörs, utan cykla längs vägen och se hur pejlriktningen vrider sig och hör hur styrkan ändrar sig. Vi har sagt det förr, men det upprepas på förekommen anledning!

Ja OB's, när vi började skriva om rävjakter i QTC nr 3, då trodde vi inte att det skulle bli en sådan folkrörelse som det har blivit. Nya ansikten dyker upp varje gång och de gamla kommer igen. T.o.m. utomstående lägger märke till oss. Vi tänker nu inte på radiopolisen, som vid ett tillfälle fann en pejlpatrull misstänkt, utan på en vilt främmande människa, som antastade oss en kväll, när vi provade den ovan nämnda QRP-sändarens pejlbärhet och frågade: "Är det rävjakt?" Han hade väl sett allt vad tidningarna skriver om den nya sporten: "Hemlig sändare fastnar lätt i amatörers rävsax" (Västman. Länst.) — "100 man och en kvinna på rävjakt i Gottskär" (Ny Tid) — "Inga hundskall och inga bössor, endast med vridning på små knappar ringades räven in och oskadliggjordes" (AT) — för att ta några stickprov.

—JN träffade dock under den här tävlingen en man, som varken läst ovanstående eller lyssnat på Dagens eko, när det jagades räv däri. Personen i fråga betraktade länge —JN:s pejlande och frågade sedan fru —JN: "Har ni fått några nypon?" — "Vi har inte letat efter några nypon." — "Än lingen eller svamp då?" — "Inte det heller!" — Paus. — "Jaså, nu förstår jag! Ni bara experimenterar!!"

God rävjakt på er allihopa!

SM5IQ, SM5GQ

DX-FÖRUTSÄGELSER

December 1948

GMT	New York		San Fran- cisco		Sidney		Kapstaden		Calcutta		Rio de Ja- neiro	
	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF	MUF	OWF
00	14,0	11,9	23,5	19,5	10,0	8,3	11,3	9,6	10,0	7,6	11,0	9,3
02	14,0	10,2	18,2	15,5	10,0	8,4	11,0	9,3	10,0	7,6	11,0	9,3
04	14,5	10,5	13,7	11,6	11,6	9,9	12,5	8,5	10,0	8,5	11,0	8,8
06	14,0	10,0	13,5	10,2	26,8	22,8	18,0	15,3	31,0	26,3	13,0	9,0
08	14,0	10,0	13,0	9,3	31,9	27,1	32,0	27,2	37,4	31,8	19,8	16,8
10	14,0	10,0	12,0	9,1	30,1	25,6	34,4	29,2	34,7	29,5	36,0	30,6
12	19,7	16,7	13,0	9,0	29,0	24,6	34,2	29,0	26,7	22,9	34,0	28,9
14	32,0	27,2	14,0	10,0	20,3	17,2	32,6	27,7	18,3	15,5	32,3	27,4
16	34,0	28,9	19,5	16,6	12,0	8,3	24,3	20,6	11,5	8,1	29,1	24,7
18	23,0	19,5	15,4	13,1	12,0	8,2	15,9	13,5	10,9	7,6	22,0	18,7
20	14,5	10,5	15,5	12,0	12,5	8,5	12,5	10,0	11,0	8,0	12,5	10,5
22	15,0	11,0	20,0	16,0	10,0	8,6	12,5	10,0	10,0	7,6	13,0	9,0

SM5SD

OKTOBERBULLETINERNA**SSA-bulletin nr 78 den 3/10 1948**

Vid styrelsemötet den 26/9 deltog följande: SM5SI FH IA ID IQ KF KH KL LI OK SD XH WJ WL ZD ZP och SM5—010.

Valkommittén har fått följande sammansättning: som sammankallande SI, vidare samtliga DL samt FB LX UH och ZX.

Vid FRO specialkurs i Stockholm den 26/9 närvaro förutom styrelsemedlemmarna: FP JN JP KZ LX QL och kapten Hall i Försvarsstaben.

Smalbandsfrekvensmodulering är numera tillåten på samtliga band inom områden upplåtna för A3.

SSA har genom SM5SI inlagt ansökan till telegrafverket med begäran om upplåtelse av 144 till 146 Mp/s för amatöraffrik.

Sveriges första WAS-certifikat kommer att tillställas SM6UT enligt bekräftelse från IARU. Vi gratulerar!

Beställningar på förgyllda märken med call-signaler mottagas av försäljningsdetaljen. Pris 2 kronor 25 öre med nål. För knapphålsfästning 2 kronor 50 öre.

Bulletinfrekvensen 3.9 Mp/s ändras från och med den 24/10 till 3.51 Mp/s.

Nya militära amatörsignaler:

- SL2AV Kiruna Jokkmokk Fo
- 5AX Marinens signalskola, Hårsfjärden
- 5AY Örlogsstationen, Stockholm
- 7AZ Örlogsstationen, Karlskrona
- 6BA Örlogsstationen, Göteborg
- 5BB KA1 Vaxholm
- 7BC KA2 Karlskrona
- 1BD KA3 Färösund
- 6BE KA4 Göteborg

SSA-bulletin nr 79 den 10/10 1948

Rättelse av QTC uppgift angående VK—ZL-testen: serienumret skall utgöras av rapportssiffror åtföljt av deltagarnumret.

Årets telegraferingstävling äger rum den 10/12. Ledare bli XH och IQ.

Högsta tillåtna frekvenssväng vid NFM är 3.5 kc.

Samtliga DL granska för närvarande konceptet av medlemsmatrikeln.

Förhandlingar pågå för närvarande med telegrafverket om utökning av telefoniområdet på 20-metersbandet till 14.400 kp/s. Resultatet meddelas i bulletinen före månadens utgång.

Bulletinfrekvensen 3.9 Mp/s ändras från och med den 24 dennes till abt 3.51 Mp/s.

Nya signaler:

- SM6ASK Andersson, Vänersborg
- 2ATK Forslund, Boden
- 2AUK Fridborn, Boden
- 2AWK Holmgren, Luleå
- 2AXK Idenstedt, Boden
- 5AYK Sundström, Stockholm
- 1AZK Weinebrandt, Färösund
- 5AKL Bygren, Barkarby
- 5AWL Frisk, Stora Essingen

SSA-bulletin nr 80 den 17/10 1948

Oktobernumret av QTC distribueras från tryckeriet i övermorgon.

Telegrafstyrelsen har godkänt SSA:s framställning om upplåtande av bandet 144—146 Mp/s med omedelbar verkan.

Före presidenten i NRRL LA1V kommer till Stockholm i morgon på några dagars besök.

Stockholmsavdelningen hade senaste kaffemeeting i nya baracken. Nästa sammankomst fredagen den 22 dennes förläggas även till detta QTH. SM5QV på telefon 45 61 77 lämnar närmare upplysningar om kommunikationsmöjligheter. Stormmeeting den 5/11 förläggas som vanligt till Medborgarhuset.

Hos Ferd. Lundquist i Göteborg börjar i morgon en radioutställning, som bland annat upptar smått och gott om amatörradio.

Jugoslaviska amatörer ha åter kommit i gång.

Nya signaler:

SM1JA Klint, Källunge
 3RN Bernholm, Gävle
 5SN Henriksson, Norrköping
 7SZ Palmblad, Eksjö
 SM4ANF Eriksson, Aspabruk
 5ACK Cassersten, Enschede
 SM4AAL Berg, Arvika
 7ABL Bergzén, Växjö
 7ACL Andersson, Malmö
 5ADL Bergin, Stora Essingen
 7AFL Bram, Läckeby
 5AGL Envall, Mälarhöjden
 5AHL Eriksson, Linköping
 6AIL Forsgren, Göteborg
 5AJL Granler, Hammarbyhöjden
 5ALL Grönlund, Ektorp
 7AML Hammarström, Växjö
 5ANL Karlsson, Stockholm
 5AOL Söderström, Hagalund
 5APL Leonardsson, Stavsnäs
 7AQL Lindström, Lönashult
 5ARL Lönnberg, Stockholm
 4ASL Mjörn, Arvika
 3ATL Mård, Söderhamn
 7AUL Möller, Lund
 5AVL Nilsson, Stockholm
 5AXL Nordenstam, Stockholm
 AYL vakant
 5AZL Norborg, Hammarbyhöjden

Från och med nästa söndag kommer bulletinen på 80 meter att sändas på cirka 3.51 Mp/s.

SSA-bulletin nr 81 den 24/10 1948

Telegrafstyrelsen har godkänt föreningens framställning om utökning av telefonibandet på 20 meter. Den nya bestämmelsen avses träda i kraft senast den 1/11. A3-området kommer från detta datum att omfatta 14100—14400 kp/s.

De till distriktsledarna för granskning utlämnade medlemsmatriklarna ha i vissa fall ännu ej återsänts. Fortsatt bearbetning av matrikeln försenas härigenom. Sekreteraren hemställer om retursändning snarast.

Telegrafstyrelsen har anmodat SSA att före månadens utgång insända vårt förslag på A1—A3-fördelningen av de kommande amatörbanden enligt Atlantic City-konferensen.

Denna morgon avreser SM5AWD till Paris för underhandlingar om eventuell anställning vid Förenta Nationernas Radio-Division i Palestina.

SM5LR lämnade Stockholm i torsdags för att tillträda en erhållen anställning vid ZC6XY.

Militära amatörsignaler:

SL6BF Fo 32 Göteborg
 6BG Fo 31 Halmstad
 5BH Flygvapnets signalskola, Västerås
 5BI Fo 44, Stockholm
 5BJ Flygvapnets tekniska skola, Västerås.

Nya signaler:

SM2AAM Norrefors, Bureå
 5ABM Richholtz, Ångby
 5ADM Källström, Stockholm
 5AEM Söderström, Stockholm
 5AEM Thulin, Stockholm
 5AFM Åström, Danderyd
 5AGM Karlsson, Uppsala
 5AHM Svensson, Hårsfjärden

SSA-bulletin nr 82 den 31/10 1948

I föregående bulletin omnämnd utökning av telefoni-bandet på 20 meter har vunnit laga kraft genom Telegrafstyrelsens beslut och med meddelande härom till SSA under gångna veckan. A3-området omfattar nu alltså 14100—14400 kp/s.

Trots att tryckeriet blir hårt belastat under årets sista månad skall QTC utkomma inom fastställd tid. Insänd därför bidrag i god tid till redaktionen, senast den 25/11.

Västerås kallar femte distriktet landsorten till sammankomst nästa söndag. Anmälningar till SM5KH.

Erinras om Stockholmsavdelningens stormeeting den 5/11 i Medborgarhuset.

Obs! SM3—6XA-testen nästa lördag—söndag.

SM5LR och QJ på väg till Förenta Nationernas Radio Division i Palestinaområdet ha nu anlänt till Rom.

Nya signaler:

SM4AIM Bromander, Karlskoga
 4AJM Johansson, Karlskoga
 3AKM Linderöth, Frösön
 7ALM Malmsten, Kallinge
 3AMM Mattsson, Åskott
 4ANM Olsson, Karlskoga
 3AOM Olsson, Gävle
 3APM Rungne, Östersund
 4AQM Thunström, Bofors
 3ARM Tröjbom, Hilleby
 6ASM Grudd, Skövde
 5ATM Johansson, Spånga
 5AUM Grennstam, Malmslätt
 6AVM Jedeman, Tibro
 6AWM Karlsson, Tibro
 3AXM Lundgren, Sollefteå
 5AYM Nilson, Stora Essingen
 4AZM Nordling, Skived.

TELEGRAFVERKETS FÖRTECKNING 15/2 1948 ÖVER SVENSKA AMATÖRRADIO-ANLÄGGNINGAR

Tillägg och ändringar per den 11 sept. 1948

Nya licenser

SM5JA B A Klint, GL, tekn. stud., Birkag. 27/2, c/o Thelin, Stockholm.
 SM5JW A A Lindström, FHC, musiker, Thorildspl. 9 nb, Stockholm.
 SM5NX B B Nyström, NG, ing., Aga, Lidingö 1.
 SM5AFE B B Bergmar SE, civiling., Försvarets Forskningsanst., avd. 3, Stockholm 61.
 SM1AUI A I Bogren, BNA, furir, 2 batt., A7, Visby.
 SM6AQJ A O Mattsson, TH, furir 1 batt. A2, Göteborg 13.

SM7ARJ A M Göransson, S, radiotelegr:st, Kornettsgatan 22, Malmö.
 SM4ASJ B S Sjöstrand, GKH, civiling., Tingvallag. 13, Säffle.
 SM7ATJ B L Hedblad, BOH, furir, Avd. VII, F5, Ljungbyhed.
 SM5AUJ A B Holmberg, SA, telegr:st, Centralv. 21, Flysta.
 SM7AVJ A M Kellner, KOR, telegr:st, Kilian Zollsg. 7, Malmö.

SM5AWJ	B E	Ljunge, JEKG, serg., Videg. 4 A, Linköping.	SM7JK	— K — — —	Elektromäst., Underoff.-mäsen, F17, Kallinge.
SM5AXJ	A E	Matsson, KG, radiotelegr:st, Apelg. 16, Norrköping.	SM4KZ	A —	
SM4AYJ	B W	Andersson, BD, stud., Box 2302, Grängesberg.	SM5LC	B —	
SM5AZJ	A U	Björman, HG, signalfurir, 2 div., F1, Västerås.	SM5LH	A —	
SM1AAK	B I	von Corsant, BA, stud., St. Hästnäs, Visby.	SM5LQ	A —	
SM5ABK	C A	Wilner, LBE, stud., Thaliav. 38, Högländstorget.	SM2MD	A —	
SM ACK			SM6ME	B —	
SM5ADK			SM5ON	— A — — —	Lignag. 4/4, Stockholm
SM6AEK	A P	Einarsson, GA, telegr:st, Alidelundsg. 4/3, Borås.	SM5RT	— — — — —	Stud., — — —
SM6AFK	B O	Forström, L-O, stud., Sundhagsg. 29, Göteborg.	SM5SH	— — — — —	Ivar Vidfamnes g. 21, Aspudden.
SM7AGK	B H	Gustavsson, RB, stud., Kyleg. 20 B, Kalmar.	SM2TY	A —	
SM5AHK	A U	Israelsson, CRE, furir, FSS FCS, Västerås.	SM5UG	— B — — —	Sollentunav. 3, c/o Dickson, Norrviken.
SM7AIK	C H	Jonsson, N-I, stud., Folkungag. 9, Kalmar.	SM4UK	— — — — —	Skolgatan 46, Örebro.
SM5AJK	B A	Eklöf, JAEF, radiotekn., Torbjörn Klockares g. 6/3, Stockholm.	SM2VY	A —	
SM5AKK	C A	Lindström, KR, lärling, Träsnidarev. 21, Stockholm 32.	SM7XI	A —	
SM5ALK	B U	Norrman, NIV, signalmek:r, 3 div., F1, Västerås.	SM7YF	— — — — —	Sadelmakareg. 4 B/2, Kristianstad.
SM5AMK	C A	Rydström, LE, radiorep:r, Korpmssevägen 36, Stockholm 37.	SM5ADA	A —	
SM3ANK	B Z	Strandberg, K-B, furir, Avd. VII, F4, Frösön 4.	SM5AFA	A —	
SM4AOK	B S	Wik, CGU, fabr.-arb., Box 404, Vålberg.	SM6AMA	A —	
SM3APK	B Z	Winberg, BE, elektr., Rådhusg. 24, Östersund.	SM5ASA	A —	
SM3AQK	A X	Andersson, EB, signaltekn., Norrtullsg. 34 C, c/o Carlsson, Söderhamn.	SM5AUA	A —	
SM ARK			SM5AXA	A —	
SM6ASK	A P	Andersson SEI, telegr:st, Edsg. 36, Vänersborg.	SM5AZA	A —	
SM2ATK	B BD	Forslund, GT, armétekn., Garnisonsg. 20, Boden 1.	SM7AAB	A —	
SM2AUK	B BD	Fridborn, OH, tyghantv., Soldatg. 5, Boden.	SM5ABB	A —	
SM2AWK	B BD	Holmgren GE, flygsignalist, Avd. VII, F 21, Luleå.	SM5AGB	A —	
SM2AXK	A BD	Idenstedt, SBV, serg., Lundagårdsg. 9, Boden.	SM4ALB	A —	
SM5AYK	B A	Sundström, D., stud., Johannesg. 4 nb, c/o Nydahl, Stockholm.	SM6ASB	A —	
SM1AZK	B I	Weinebrandt, K-G, serg., BB, VII, Färösund.	SM6AHC	A —	
SM5AKL	B B	Bygren, NG, banarb., Skälbyv. 4, Barkarby.	SM7AED	— M — — —	Nobelv. 60 D/4, Malmö.
SM5AWL	B A	Frisk, SAD Hj:son, disp., Norrskogsv. 5, Stora Essingen.	SM2AND	— BD — — —	Chalmers Tekn. Högskola, Geofysiska Observatoriet, Kiruna.
Ändringar			SM5ALF	A —	
SM5AC	— U — — —	Emausg. 31 C, c/o Möchlin, Västerås.	SM7AOF	— M — — —	Johanneslustg. 39, Malmö
SM5AR	— — — — —	Emausg. 34 A, c/o Lindman, Västerås.	SM5AWI	A — — — —	Kullav. 70, Hälsingborg.
SM7BB	B —		SM7AHJ	— M — — —	
SM7BJ	— — — — —	Fersens v. 14 A, Malmö.	SM1AKJ	— I — — —	
SM5BL	A —				
SM7BN	A I — — —	Furir, Signalverkstäderna, T4, Hässleholm.			
SM5BR	A —				
SM5CN	A A — — —	John Ericssonsg. 16, c/o Stenhuvud, Stockholm.			
SM5CO	— — — — —	Siljansv. 74/7, Enskede.			
SM5DK	— E — — —	Elektromäst., Gustav Adolfs-gatan 2, Linköping.			
SM7DQ	— F — — —	Runnerydsg. 32, Nässjö.			
SM4DY	B —				
SM4EI	— I — — —	Box 315, Laxå			
SM6ET	A —				
SM5GG	— — — — —	Östermalmsg. 14/3, Stockholm			
SM5GR	— B — — —	Ing., Lövlundsg. 25 A, c/o Engvall, Nynäshamn.			

Tillägg och ändringar per den 13 okt. 1948

Nya licenser

SM3RN	B X	Bernholm, SN, radiostnförest., N.Köp-mang. 4, Gävle.
SM5SN	B E	Henriksson, CH, signalmäst., Apelg. Norrköping
SM7SZ	A F	Palmblad, OUS, kontorist, Stock-holmsv. 2, Eksjö.
SM5ACK	B A	Cassersten, GAB, spårvägs-m., Grafikv. 11, Enskede.
SM4AAL	B S	Berg, KW, stud., Sofielundsv. 7, Ar-vika.
SM7ABL	B G	Bergzén, ALG, rit., Smålandsgatan 3, Växjö.
SM7ACL	A M	Andersson, BE, radiotelegr:st, Berns-torpsg. 2 B, Malmö.
SM5ADL	B A	Bergin, ES, radiotekn., Badstrandsv. 32, Stora Essingen.
SM5AEL	B A	Blomgren, AD, kontorist, Upplandsg. 50, Stockholm.
SM7AFL	B H	Bram, EFG, furir, Box 11, Läckeby.
SM5AGL	A A	Envall, RA, telegr:st, Klubbacken 12, Mälarhöjden.
SM5AHL	B E	Eriksson, KSA, radiotekn., Westmang. 7, Linköping.
SM6AII	B O	Forsgren, KSH, civiling., Ahrenbergsg. 6, Göteborg.
SM5AJL	B A	Granler, SG, civiling., Per Lindströms-vägen 75, Hammarbyhöjden.
SM5AKL		
SM5ALL	A B	Grönlund, OY, fartygstelegr:st, Fasan-vägen 4, Ektorp.
SM7AML	B G	Hammarström, TMB, typograf, Liljan 5/3, Växjö.
SM5ANL	B A	Karlsson, KF, radiotekn., Björngårdsg. 9 B/3, Stockholm.
SM5AOL	B B	Söderström, EO, juster., Andersv. 1/1, Hagalund.

SM5APL	A	B	Leonardsson, TH, radiotelegr:st, Stavnäs.	SM5ABN	B	U	Wallinder, JM, furir, 1 div., F 1, Västerås.
SM7AQL	B	G	Lindström ER, radiorep:r, Finnanäs, Lönashult.	SM ACN			
SM5ARL	B	B	Lönnberg, GIH, furir, 5 komp., S1 D, Stockholm 61.	SM ADN			
SM4ASL	B	S	Mjörn, GT, musiker, Edgrensg. 15, Arvika.	SM AEN			
SM3ATL	A	X	Mård, LE, radiotelegr:st, Tjm.bost., F 15, Söderhamn.	SM5AFN	B	A	Broman, NGA, radiotekn., Styrmansg. 23/3, Stockholm.
SM7AUL	B	M	Möller, EH, fil. stud., Vävareg. 12 D, Lund.	Ändringar			
SM5AVL	B	A	Nilsson, JY, stud., Sparbanksv. 63, Stockholm 32.	SM5AQ	—	—	S:t Larsg. 11, Enköping.
SM5AWL				SM5AS	—	—	Djäknebergsg. 11 A, c/o Brunnqvist, Västerås.
SM5AXL	B	A	Nordenstam, OB, ing., Hagag. 5/3, Stockholm.	SM3AT	—	—	Loböle Skola, Slättån.
SM AYL				SM3BZ	A	—	
SM5AZL	B	A	Noreborg, KG, civiling., Lidköpingsv. 44, Hammarbyhöjden.	SM5CB	—	—	Borgarg. 44, c/o Gräffeldt, Arboga.
SM2AAM	A	AC	Norrfor, KG, telegr:st, Box 33, Bureå	SM7CZ	A	—	
SM5ABM	B	A	Richholtz TAL, furir, Gliav. 51 A, Ångby.	SM6DD	—	—	Göketorpsg. 55, Göteborg.
SM5ACM	B	A	Källström, LEW, radiotekn., Högalidsgatan 50 A, Stockholm.	SM7DL	—	L	Mänsdala, Vallby-Salarp.
SM5ADM	A	A	Söderström, PO, telegr:st, Grev Tureg. 8 B, Stockholm.	SM6FD	—	R	Hörlundag. 17, Skara.
SM5AEM	B	A	Thulin, SA, ing., Karlav. 60, c/o MacDonald, Stockholm	SM6GY	—	O	Karl Gustavsg. 2, c/o Dyberg, Göteborg.
SM5AFM	B	B	Åström, B, civiling., Bergav. 6, Danderyd.	SM5HV	—	—	Rudviksg. 3, Hagalund.
SM5AGM	B	C	Karlsson YSE, stud., Årstaberg, Vaksala, Uppsala.	SM5IC	A	—	
SM5AHM	A	B	Svensson, BE, radioman, Signalskolan, Hårsfjärden.	SM1JA	—	I	Prästgården, Källunge.
SM4AIM	B	T	Bromander, BT, verkst.ing., Järndragarevägen 5, Karlskoga 5.	SM7JK	A	—	
SM4AJM	B	T	Johansson AH, aff.bitr., Kungsv. 33, Karlskoga.	SM5NA	—	U	Haga Parkg. 80, c/o Nygren, Västerås.
SM3AKM	B	Z	Linderoth, SG, flygtekn., G. 101, Västbyn, Frösön 4.	SM6ND	A	—	
SM7ALM	B	K	Malmsten, HO, signalist, 3 div., F 17, Kallinge.	SM6NI	A	—	
SM3AMM	B	Z	Mattsson, S, kraftverksmaskinist Kattstrupeforsen, Åskott.	SM6NQ	A	—	Steneborg, Tidavad.
SM4ANM	B	T	Olsson, KG, förm., Vindarnas v. 12 A, Karlskoga 5.	SM6PC	A	—	
SM3AOM	B	X	Olsson, NAL, förm., Eirapl. 4B, Gävle.	SM6PF	A	—	
SM3APM	B	Z	Rungne, SR, rep:r, E 403, Östersund 3.	SM5TE	—	—	Hasselstigen 5/1, Solna.
SM4AQM	B	T	Thunström, GF, forskningsing., Dobervägen 2, Bofors.	SM6TG	A	—	
SM3ARM	B	X	Tröjblom PT, verkst.arb., Box 159, Hillebyn.	SM5UB	—	—	Tjänsteman — — —
SM6ASM	A	R	Grudd, LB, serg., S 1 Sk, Skövde.	SM4UW	A	—	
SM5ATM	B	B	Johansson, KPO, radiotekn., Spångav. 19, c/o, Söderström, Spånga.	SM5VK	—	—	Emausg. 29 D/2, Västerås.
SM5AUM	A	E	Grennstam, ST, flygsignalist, Box 12, Malmslätt.	SM5VV	—	U	FSS, Västerås.
SM6AVM	B	R	Jedeman, ERW, banktjm., Skövdev. 24, Tibro.	SM7YI	A	—	
SM6AWM	B	R	Karlsson, K-E, elektr. mont., Allég. 5, Tibro.	SM5ZO	A	—	
SM3AXM	A	Y	Lundgren, KT, serg., Älvg. 1, Sollefteå.	SM5ABA	A	—	
SM5AYM	A	A	Nilson L-U, radiotelegr:st, Essingetorget 40, St. Essingen.	SM5AGA	A	—	
SM4AZM	B	S	Nordling, RB, kontorist, Box 149, Skived.	SM5AIA	A	—	
SM5AAN	A	U	Olsson, LAF, flygsignalist, 2 div., F 1, Västerås.	SM7AKA	A	—	
				SM5AQA	A	—	
				SM6AXA	—	O	1 batt., A 2, Göteborg 13.
				SM5ABB	—	B	Centralv. 8, Flysta.
				SM7AYB	A	—	
				SM5AIC	—	U	FTS, FCS, Västerås.
				SM6ARC	—	O	3 batt., Lv 6, Göteborg 37.
				SM5AXC	—	—	Dukv. 32/1, Riksby.
				SM7AUE	—	—	Kristinelundsv. 1, Malmö.
				SM6AWE	—	—	Karlsrov. 51, Halmstad.
				SM7AXE	—	M	Radiotelegr:st, Bergsg. 38, Malmö.
				SM5AOF	—	C	Källbov. 18, Uppsala 11.
				SM1AKG	—	I	Box 4, Ljugarn.
				SM5AAH	—	A	Flemingg. 5/2, c/o Johansson, Stockholm.
				SM5APH	—	D	Serg., Underoff.-mässen, F 11 Nyköping.
				SM7AXH	—	L	Nr 195, Borrbj.
				SM7AHI	—	—	Husaren 4 B, Eksjö.
				SM6ACJ	—	O	Knalten, Hårryda.
				SM7AGK	—	—	Fryxellsg. 12, Kalmar.

SM5OK

ORDET FRITT

Herr Redaktör!

Inom vår förening synes det ha uppstått en dålig vana, som går ut på att säga att allt vad som göres av de valda ombuden för föreningen, styrelsen, är galet. Vanan är desto tråkigare som den leder till att vår förening skaffar sig ett föga smickrande rykte utåt. Den svenska kverulansglädjen är ju väl känd, men man tycker i längden att det blir tjatigt att vid meeting efter

meeting i landsorten höra klankas på SSA utan att någon är karl att komma med något positivt. Ni väljer ju själva Er styrelse, så i realiteten faller alltsamman tillbaka på Edra egna huvuden!

Granskar man intresset för styrelse- och DL-val, så finner man, att deltagandet i valen av SSA:s förtroende- män är synnerligen ringa. Klassiskt är väl senaste DL-valet, där endast c:a 50 röster insändes. Vid årsmötets

styrelseval brukar knappt en fjärdedel av medlemsstocken vara representerad, personligen eller med fullmakter. En smula mer intresse skulle nog inte skada.

Vad är det då som det "traditionella förtalet" inom SSA går ut på? Jag har själv funnit det huvudsakligen röra sig om tre saker, QSL, QTC och "kontakten med styrelsen". Detta är desto märkligare som åtminstone de två första sakerna aldrig i föreningens historia skötts bättre än nu. Den tredje detaljen beror väl så mycket på medlemmarna själva som på styrelsen, men jag skall beröra detta längre fram.

För att först ta QSL-tjänsten, så har denna vuxit ut till ett jättearbete, som redan skötes av 3 man (inkl. fru —OK) och näppeligen kan fungera på annat sätt. Då får någon uppfinna en metod att få hams att skicka QSL i samma ögonblick som QSO-et äger rum. Utan att vilja föregripa organisationskommitténs betänkande kan jag antyda att den frågan getts mycket stor plats i utredningen.

Sen var det QTC. Vi ha ju nu en stor, vältryckt tidning, som regelbundet kommer indansande i brevlådan. Det tycks inte stå klart för alla att det är arbete förknippat med både att sätta ihop tidningen och att trycka den. Vissa ljushuvuden tror, att om man sänder in sitt manus en vecka efter den dag WL har satt som deadline, så kommer den med elegans in i nästa nummer, som väntas i övermorgon. Folk, som flyttar utan att uppgiva sin nya adress till WL och sen klagar över utebliven QTC borde skämmas över sin egen dumhet. Redax kan inte gissa vart hams flyttar.

Sist kommer "kontakten med styrelsen". Det är i mitt tycke den dummaste klagan av alla, då jag inte begriper varför medlemmarna skall ha kontakt med en styrelse, som de knappt gitter välja. Men för att gå till realiteter så finns det något som heter post. Dessliques QSO och msg. Dessliques kontakt med DL. Om SSA:s medlemmar visste, vilken tid och eftertanke varje styrelsesammanträde ägnar ev. inkomna brev, så skulle de (till förfång för sammanrädenas längd) skriva mycket mer. Vi ha ju också i styrelsen en man, som till huvuduppgift har att hålla kontakt med DL och representera dem samt framföra distriktens önskemål och problem.

Sen skulle jag vilja ställa en öppen fråga till alla och envar, gärna för diskussion i dessa spalter: *Har SSA:s affärer någonsin skötts så bra som nu?* Har vi inte ett erkänt gott förhållande till myndigheterna? Besvaras inte brev till sekreterarna snabbt? Kommer inte QTC ut regelbundet? Vem ordnade så att vi fick 6-metersbandet? Går inte QSL-tjänsten så bra som rimligt är med frivillig arbetskraft?

SSA är dock först och främst en sammanslutning av sändareamatörer, som ha radio till intresse och inte bara föreningsliv. De, som är av annan åsikt ha ej i SSA att göra eller i varje fall bör de inte försöka påtrycka oss andra densamma. Personligen önskar jag att kverulanterna skulle uteslutas, så att den ofrånkomliga kritiken bleve vettig och kanske rentav något positivt kom fram.

SM5XH

Stockholmska 40 m.-pratet på 20 m.

Vad har ni för skäl att ockupera bandet kväll efter kväll med prat av ung. samma karaktär som 40-m.-fonin på söndagarna? De flesta av er kan ju sätta titeln "riks-telefonabonnet" till den ordinarie. Detta standardöppnande av era små pratstunder: "Hej, hej, hur har du det, jag kan inte höra några dx och det tycks vara ur-

usla conds." Vet ni egentligen vad det röjer? Jo, dels att er uppfattning om amatörband och amatörtrafik måste vara synnerligen bristfällig, dels att ni behöver lägga ner mera arbete på att få rx-en att fungera plus (eller) övning i antennuppsättning.

Den 5 okt. 19.30—20.30 GMT hördes 5 (fem) stockholmare inbegripna i mer eller mindre djupsinniga betraktelser över apparater och sig själva. Fone- och cw operators. Som ett exempel på den mentalitet, vilken tycks råda nu för tiden citerar jag följande från en "lid" som förklarade sin T7:a för partnern några kvarter därifrån med orden: "Det är ingen AC i tonen, det är PA-steget som för bus." Vore det inte lämpligare att om man vet om en sådan sak slå av skräpet och justera felet. Hur var det med condsen under samma tid? Loggade en KL7 som ropade en LA, en VP8 plus flera nord- och sydamerikaner, samtliga mellan S3 och S6. Hör ni inte dessa dx? Vi är nog många som skulle vilja lyssna till en motivering av ert kärlekskutter på 20 m. Men i så fall på 40 eller 80 m. eller varför inte på UK-banden?

SM5LK

Samma tråkiga erfarenhet har SM7—1011 som rapporterar, att även SM7-orna kör långa s.k. gatuqso på sagda band. Han vill att syndarnas namn skall publiceras i QTC, om ingen bättring sker. Det är väl lite hårt, men vi få hoppas att ovanan efter detta något minskar.

—1011 påpekar också att foneamatörerna slarva alltför mycket vid angivandet av sina anropssignaler. *Bokstaving är absolut nödvändig!*

Till slut föreslår —1011 att lyssnarna får en egen spalt i QTC. Det är en rimlig begäran och vi skall med nöje villfara den. Har någon ett bra förslag till "lyssnar-redaktör" så ska vi utse en sådan.

Red.

FRÅN DISTRIKTEN

SM3-aktiviteten.

Man skulle kunna tro, att tredje distriktet avsmnat om man rättade sig efter den officiella, obefintliga distriktsrapporten. Tittar man på de inofficiella noteringarna eller lyssnar man på banden, så märker man dock att det är full fart.

Sollefteå har hittills varit en vit fläck på kartan, men vid ett besök för någon tid sedan konstaterades, att både intresse och vilja finns. Signallofficeren vid T3 kommer nu att se till att det blir en öppning, och i dag erhöles meddelande om Sollefteås första lic. SM3AXM. Välkommen i gamet!

I Sundsvall avlades ej mindre än 18 st. prov på Lv 5 för någon vecka sedan. Dels A-aspiranter och dels sådana som under förra säsongen deltog i klubbens kurser. UK'n omhuldas av bl.a. —AE, —AU och —JC. —AT har flyttat utom stan till en störningsfri plats och —XT har byggt en QRO-modulator. Sist han körde fone var för c:a 15 år sedan med Ultunamodulation tror jag. Klubben har fått en lokal med tillgång till en 75-wattare.

Härnösand har lokalfrågan bäst ordnad och har meeting på Kanaludden varje torsdag varvid de träffas på 80 meter. Bullen har sänts med deras 1/2-kilowattstation hela sommaren med bra hörbarhet. —IK har tillbringat sin septembersemester i källaren tillsammans med —LX nybygge. —LX reser en telefonstolpe med plats för 5 beamar. —JG har fått sina USA-kontakter förryckta se-

dan han var tvungen flytta antennen. Först fungerade en brandtelegrafledning som reflektor.

Hudiksvall har fått en ny ham, —ARI, sedan —QQ blivit femma igen. Flera ha vi att vänta.

Även Söderhamn ökar och sista tillskottet är —AQM och —ATL. Flitigast är —FY, som är påfallande morgonpig. —KS har skaffat QSL-kort!!!! Dessutom en W8JK som provats utan några mer påfallande resultat, —UO besvärar av BC-QRM.

I Gävle ha vi nöjet se signalen SM3RN, ex SM3—191 Sven Bernholm, som nu på gamla dar förverkligat en minst 20-årig licensdröm. Bra gjort vid Din ålder att göra slag i saken, och det blir ju trevligt att ha en liten egen station att pyssla med när Du får pension. —AVG har lyckats få ett brasilianskt YL-QSO på 40 mb och —EP ligger som vanligt på alla band. Saknar tre stater för WAS.

Från Bollnäs har —EV kört i sommar och ett par gå i väntan på prov. Så sen får Friberg lokala QRM också.

Vad slutligen Östersund och Frösön beträffar så har vi inte mindre än 16 lic. där för närvarande, varför även här ökningen har varit god. —HC ligger på 20 och jagar Vermont för WAS. —GB gästar 10 mb när condsen tillåta. Resten bygger Clapp- elelr kipp-oscillatorer allt efter råd och lägenhet.

För övrigt aviserar DC3 om att FRO-trafiken skall starta under november, om det nu finns några här, vilkas mottagare och sändare passa på de nya FRO-frekvenserna.

Östersund den 28 oktober 1948.

SM3WB, DL3

SM4

Fjärde distriktet höll meeting i Karlstad-Älvenäs den 10 okt. Efter samling vid centralen i Karlstad skedde avfärd med buss till Svenska Rayonbolagets fabriker i Älvenäs-Vålberg, där cellulltillverkningen studerades från råvara till slutprodukt. En av de sakkunniga ciceronerna var —KL, som är anställd på bolagets laboratorium. Efter lunch på bolagets restaurang skedde återresan till Karlstad via —KL's villa, där alla deltagare —36 st. — fick tillfälle se två stationer med samma QTH, —ADF har nämligen sin sändare vägg i vägg med —KL. När har förresten en amatörhustru fått stå ut med besök av så många hams på en dag!? I Karlstad avslutades dagen med diskussion i den barack, som inklusive en komplett 75 watts station ställts till Värmlands sändareamatörers disposition av V milo.

Diskussionen gällde i första hand medlemsavgiften till SSA och de närvarande voro eniga om att denna ej bör höjas, snarare sänkas. Andra samhörande frågor, såsom SSA's omorganisation, QTC, medlemsvärning, QSL-distribution etc, diskuterades även, och kontentan därav skall framföras som motion till årsmötet om ej de inom SSA tillsatta kommittéernas resultat onödiggör en sådan.

Av —PG har DL erhållit följande uppgifter:

—QM har flyttat till Stockholm för en kurs på 2 år, och kommer antagligen i luften därifrån med en mindre tx. Han håller f.n. på och bygger en super med Prahns nya spolsystem för 10—150 m. med hf-steg . 1600 kc mf. Det blir en dubbelsuper med kristallstyrd andra mf.

—HJ väntar hem en ny rx, S53. Han är aktiv på 10 och 20 mb. och har just fått sitt WAC klart genom en KA—.

—VZ har inte varit i gång sen i våras. Han har ej

elström vid sommarbostaden. Nu bygger han QRO med 2 st. 814 i PP—PA modulerat av 2 st. 808 i klass B.

—PG har legat på 20 och 10 mb med en "liten" tx på 40—50 watt från sommarstugan. Bygger ny mottagare i stil med —QM's.

*

I Ludvika ha vi bildat en lokalklubb — Ludvika Radioklubb — med c:a 30 medlemmar redan i starten, —KZ är ordförande. CW-kurs för ett tiotal certifikatspekulanter har startats.

SM4KE, DL4

Stockholmsavdelningens stuga har numera definitivt övertagit Fatburens roll som mötesplats för kaffemeeting. Kaffe med dopp serveras även här till det facila priset av 50 öre. Det är bara att hoppas, att vädrets makter ej göra vägen till stugan oframkomlig i vinter. Ett större vedeldat PA-steg (Näfvequarn) med enorm anodförlust och ständigt glödande matarledning sprider en intensiv hetta i stugan, så ingen behöver riskera att bli förkyld.

Bakom de enkla arrangemang som f.n. finnes i stugan döljer sig ett otal arbetstimmar, som en grupp amatörer ur stockholmsavdelningen nedlagt under de gångna höstkvällarna. I skrivande stund är jag inte riktigt säker på vederbörandes namn så jag avstår från något omnämnande.

Dessa gossar ha f.ö. inte tänkt sluta sin verksamhet, bl.a. har virke anskaffats för två 15-meters antennmaster och planer på en egen station hålla även på att taga form. Närmast är denna avsedd för amatörer med QTH-svårigheter. En verkligt god idé!

Säkerligen bör det finnas flera, som ha lust att besöka stugan i andra avsikter än att hämta qsl och skryta om antenner och dx. En direkt kamratlig samvaro kan säkert förbättra det mentala tillstånd som uppstår hos många vid alltför egocentriskt idisslande i det egna shacket.

Beroende på vissa omständigheter har datum för meeting måst ändras en del under sista tiden. T.o.m. årsskiftet hålles kaffemeeting den andra och fjärde fredagen i varje månad. Till stugan kommer man genom att taga linje 16 eller 17K från Södermalmstorg—Hornsgatan—Hornstull till hållplatsen "Brännkyrkahallen". Därifrån går en väg snett upp i skogen till en avtagsväg på höger hand. Denna avtagsväg leder till barackområdet.

Nästa stora meeting avhålls den tredje dec. då —PJ lovat prata om modulering. Föredraget rekommenderas spec. för krax- och dimspridarna på 20 m. fonibandet.

—HF

SM5—Storstockholm

—ZM har en QRO-kärna med 813 i pa. Konstruerar f.n. en dubbelbeam för 10 och 20, vilken skall sitta på en 14 m. hög stålmaster! Är f.ö. vy förtjust i folded dipoles men avskyr 300 ohms twinlead. Hjälper en lyssnaramatör av yngre årgång, Janne, skaffa QSL från hams och är mkt aktiv på 10.

—RE har 15 W i 2 st. 807 i parallell på 220 V dc och har med denna anordning kört 14 länder, bl.a. W2 och TA men inga dx hi! Leker även med en armé-halv wattare.

—WD har hörts på 14 Mc fone med 60 W i en 815 push-push. Rx är BC348.

Och så har vi laget från Radiobolaget:

—BO dxar på 20 och 10 och har bl.a. fått KB6, KG6, KH6, OA samt TI8. Txen har 2 st. 807 i pa, ant. är en dipol, rxen är hembyggd och en roterbar dipol för 10 kommer.

—CS höres endast sporadiskt i lokalqson på 40. Tx är en co-pa på 20 W.

—HK väntar på WAC fone. Grattis!

—JS är cw-man på 10 och 20 och har en viss förkärlek för LU och PY. Txen har 2 st. 807 i pa och 70 W. Ant. äro dipoler.

—LN är QRO-man i sitt arbete men har tyvärr BC-störningar hemma och är därför sällan i farten. Letar med ljus och lykta efter Afrika för WAC. Txen slutar med en 807 med 45 W, och rxen är en Sky Buddy M/38. Planerar viss modulering av riggen. Är en av de få som självmant rapporterar för den här spalten. Tnx OM!

—MP har med inomhusantenn fått G, F, I m.fl. prefix. Ny "riktig" antenn kommer dock snart och txen får f.n. en uppsatsning.

—NG anträffas mest på 20 och 10 men sporadiskt även på 40.

—ON samlar bitar för QRO och kör mest på 20 och 10.

—SQ har varit QRT för QSY av QTH. Sedan stadens fäder givit sin välsignelse till en "brottsäker antenn" över gatan har han hörts på 40 m. cw. Txen har en 807 i pa och rx är BC348.

—UC var länge QRT men fick blodad tand i somras med en portabel rig. Ant. är en folded dipole, som vetenskapligt vikts i vissa hemliga vinklar, och resultatet med den är 4 kontinenter och 41 prefix. —UC har på sistone börjat pyssla med fone!!

—VW väntar på DXCC certifikat! Vy grattis ob! Txen har 200 W och ant. för 20 är en ground plane. För 10 m. föreligga planer på en rombic. Sven avskyr kipp och splatter.

—XD har DC men klarar biffen med en omformare. Txen har 2 st. 809 i PP Pa och den går mest på 10 och 20. Planerna omfatta en portabel station för båten nästa sommar.

DL5S, Harry Thellmod, SM5LI

SM6

Mölnadal

är faktiskt en ganska stor stad, men vad jag vet, har den aldrig tidigare omnämnts i denna spalt. Anledningen lär nog vara, att någon aktiv amatör ännu inte slagit upp sina bopålar där. SSA's sekr. och denna tidnings red. —WL lär dock ha tillbringat sina tidigare ungdomsår där, så staden har ju fina radioanor. SSA hade dock trenne medlemmar i staden, SM6—304 Dahlström, SM6—1132 Åkerblom, SM6—1389 Berndtson, och dessa tre tyckte tydligen att något borde göras för att göra Mölnadal radio-minded. Till den ändan textades några skyltar, som sattes upp här och var. Intresset visade sig vara stort och Mölnalds Radioklubb föddes. En telegraferingskurs med 34 deltagare pågår nu sedan några mån. Denna kurs är kombinerad med undervisning i radio- och elektroteknik. Som lärare ha hittills tjänstgjort —304, —1132 —1389, men —QL och —ID ha lovat ställa sig till förfogande, om så önskas.

—ID, som för någon vecka sedan inbjöds till en lektion för att tala lite om SSA och sändaramatörer, fann omedelbart, att intresset för att erövra amatörcertifikat

var oerhört Ett dussin anmälningar om medlemskap i SSA inom omedelbart. Många av deltagarna äro elever i Mölnalds Yrkeskolors radiokurser och för dem blir ju det tekniska provet ingen stötesten. Av de övriga ha en hel del goda färdigheter i telegrafering från inkallelse-åren. Dessa få ju i stället lägga ner sin energi på de teoretiska kunskaperna.

En sambandsövning med Röda Korsets sjukvårdskurser är planerad att äga rum inom den närmaste tiden (militära tx-ar och rx-ar).

Mölnalds Radioklubb är att lyckönska till sina goda ledare och initiativtagare. Det stora intresset och den goda arbetsviljan tyder på att vi fram på vårkanten med all sannolikhet får höra Mölnald calling CQ från flera olika stns.

SSA och DL6 önska lycka och framgång för detta nya ham-gäng.

Halmstad

—OE håller på att ge sin tx en "ansiktslyftning". Har kommit i gång med foni på 10 mtr, men fältstyrkemätningar m.m. pågår för att höja effektiviteten.

—EQ kör fone och CW på 20—40—80 mtr.

—APC kör CW på 40—80 mtr och bygger FD—FD—FD—PA till en redan färdigbyggd clapposc.

—ANC är snart klar med sin tx som blir VFO—FD—PA.

—DF ligger i Lund för studier och är därför QRT.

—VF kör dagligen sked med hemstaden Simrishamn.

—SB är alltså QRT och fördriver tiden med att sända QSL för de sista 20 årens QSO.

—DN bygger suprar och samlar prylar i en ny fin rack. Är sporadiskt QRV från —AWE:s station, samt då och då med en ofta ombyggd VFO.

—AWE har flyttat till Karlsrovägen 51, granne till —DN, som är bra att ha då dx-condx äro dåliga. Väntar på de 3 sista staterna för WAS.

—VV och —AEH har qsy:at till Västerås 9 mån. framåt.

—AEJ är nyast i gänget, kör en ECO—FD—PA med 50 watts input. Rx är en BC—312 och ant. 20 mtr dipol. Har redan 150 QSO och QSL är under tryckning.

—AOC är QRT och lyssnar på BC—348. Bygde en tx men då han fann att den gick bra, var det inte roligt längre, varför den åkte upp på vinden.

—AAB är nyinflyttad från SM7 och saknar ännu lägenhet, men då sådan erhållits lär han komma i gång med en fb utrustning. Är vy UK-intresserad.

—OW saknar också lämpligt QTH men så fort denna detalj ordnats är —OW QRV.

—ATH är SM8 på böljan blå, vanligtvis vy dx.

—AYH och —ALH ha hittills varit QRT p.g.a. flyg-signalistkurs.

—QB har haft oturen att få barnförlamning i benen. Dr OB —QB, Dina kamrater i SSA önskar Dig snart och fullständigt tillfrisknande!

För att rapporten från Halmstad skall vara fullständig bör något nämnas om föreningen Halmstads Kortvägsamatörers fina klubblokal. Den består av 3 rum, varav 1 samlingslokal, 1 verkstad med full verktygsuppsättning, mätinstrument, Advance signalgenerator m.m. samt 1 sändarelokal med en 75 watts tx och ett c:a 1 kW omformareaggregat.

MÄRKEN MED ANROPSSIGNAL

Försäljningsdetaljen tillhandahåller nu märken av förgylld mässing med anropssignal i blå färg. Dim. är 10×30 mm. Pris kr. 2:25 pr st. med nålfastsättning, kr. 2:50 med knapp. Vid postförskott tillkommer kr. —:30. Angiv anropssignalen vid beställningen! Leveranstiden är 3 à 4 veckor.

SSA:s styrelse

Ordf. SM5SI, Dr G. Siljeholm, Roslinvägen 23, Ångby. Tel. 37 29 00.

V. ordf. SM5RF, Civ.-ing. Sten Rudkvist, Käglestigen 6, Traneberg. Tel. 25 21 28.

Sekr. } SM5WL, Ing. H. Eliäson, Norlinds-
Red. QTC } vägen 19, Ångby. Tel. 37 32 12.

Bitr. sekr. SM3WB, Ing. S. Granberg, SJ, Östersund.

SM5KH, Civ.-ing. G. Bech, Stohagsvägen 39 B, Västerås. Tel. 313 04.

Tekn. sekr. SM5XH, Civ.-ing. J. K. Möller, Sveavägen 135, Stockholm. Tel. 33 97 66.

Bitr. tekn. sekr. SM5IQ, Civ.-ing. A. Lindgren, Vasavägen 57, Djursholm.

Skattmästare: SM5WJ, Tj:man I. Westerlund, Mörkövägen 57, Enskede. Tel. 49 58 98.

QSL-manager: SM5OK, Ing. Åke Alséus, Bergsgatan 1, Stockholm. Tel. 51 96 51.

Försäljn.-chef: SM5SD, Fil. kand. Gordon Andersson, Thunbergsgatan 37, Hammarbyhöjden. Tel. 48 30 74.

Försvarssektionsledare: SM5ZD, Kapten P.-A. Kinnman, Hedvigsdalsvägen 24, Helenelund.

Klubbmästare: SM5—010, Ing. Gustaf W. Svenson, Frejgatan 45, Stockholm.

Distriktscheferna.**SSA:**

DL 1 SM1LO, S. Dahlström, Mellangatan 22, Visby.

DL 2 SM2SE, A. Lindskog, Soldatgatan 11, Boden.

DL 3 SM3WB, Sven Granberg, SJ, Östersund.

DL 4 SM4KF, A. M. Bortas, Stigbergsgatan 1 B, Ludvika.

DL 5—Stor-Stockholm, SM5LI, H. Thellmod, Norr Mälarstrand 96, Stockholm.

DL 5—Landsorten, SM5FH, K. Almroth, Westmangatan 13, Linköping.

DL 6 SM6ID, Karl O. Fridén, Box 12 D, Bohus-Björkö.

DL 7 SM7IA, Carl Tjäder, Roslinvägen 4, Malmö.

FRO:

DC 1 SM1FP, Telegrafist A. Albiin, Arméradio, Visborgsslätt, tfn Visby 2600.

DC 2 SM2SE, Löjtnant A. Lindskog, Soldatgatan 11, Boden, tfn 3560, "Bodens garnison", vx.

DC 3 SM3LX, Optiker C. H. Nordlöw, Klubbgränd 6, Härnösand, tfn 2397, 2275.

DC 4 SM4KZ, Ing. C. E. Elg, Vindelgatan 12 B, Ludvika, tfn "ASEA".

DC 5 SM5JN, Ing. R. Klinga, Inteckningsvägen 85, Stockholm 32, tfn 456596.

DC 6 SM6QL, Civ.-ing. Karl Brusberg, Esbjörns väg 8, Göteborg.

DC 7 SM7JP, Serg. E. Carlsson, Stenhamra, Eksjö, tfn 1277, 1177.

MINNESLISTA

SSA:s adress är Stockholm 8. Post till sekreteraren bör adresseras Norlindsvägen 19, Ångby 3.

SSA:s postgirokonto: 522 77.

Försäljningsdetaljens postgiro 15 54 48.

Betala alltid per postgiro.

FRO:s postadress: Box 743, Stockholm 1.

SSA-bulletinen går söndagar kl. 0900 på 80 m. (frekvens 3510 kc) och kl. 1000 på 40 m. (frekvens 7020 kc).

BIDRAG SKOLA VARA RED. TILLHANDA SENAST DEN 25 I MÅNADEN.**TILL SALU**

SVENSKBYGGD BUG, 4 st. finnes. Svar till SM5EC, G. Ullstrand, Hjelmgtan 14, Linköping.

SKÅP, höjd 800, bredd 480, djup 235 mm. Framsida best. av 5 st. med kordongskruv mont. aluminiumpaneler 5 mm. tjocka. Ventilationshål på sidor och tak. Ytbehandl. överallt: mörk, maringrå krymplack. Säljes till högstbjudande, dock lägst kr. 50:— SM5—440, G. Hintze, Tel. 49 24 25, Stockholm.

SW—3 6,3 v inkl. rör och spolar för 10, 20, 40, 80 meter banden samt BC mellanvåg. Kr. 90:—.

TX komplett med tvenne likriktare. Allt byggt på frostlackerade chassier samt med huvar för likr. 10—80 meter spolar på Hammarlund och Nationalstomm. Lågohmiga Raytheon chokes i likriktaren. Mätinstr. Spänningsstabiliserad. Rör 6L6, 807 och 4357x samt 5Z3 i likriktarna. VFO eller CC. Ny 7 MC xtal medföljer. Anbud. Säljes endast komplett.

1 st. MÄTINSTRUMENT Westinghouse i bakelithölje. 200 mA. Nytt. 2 st. filterkond. 2000 V. Wkg 4 MFD.

SM4UJ, Tel. 368 Askersund efter kl. 18.

MEDLEMSNÄLAR à kr. 2:50

LOGGBÖCKER à kr. 2:50 (omslag blått, rött eller fanér)

TEKNISKA FRÅGOR à kr. 0:50

SSA RADIOKOMPENDIUM à kr. 5:00

Samtliga priser inkl. porto.

Sätt in beloppet på postgirokonto 15 54 48 och sänd beställningen till

SSA FÖRSÄLJNINGSDETALJEN

THUNBERGSGATAN 37 HAMMARBYHÖJDEN